

Riktlinjer för upplåtelse av offentlig plats

Uppdaterad 2014-03-19

Innehållsförteckning

Inledning	1
Lagar och bestämmelser	2
Byggupplag, byggnadsställningar mm	2
Byggskyltar	3
Containrar	3
Reklam	3
Torghandel	4
<i>Tider</i>	4
<i>Fordonskörning till och från torg</i>	4
<i>Ljudnivåer</i>	4
<i>Elanvändning</i>	4
Marknader och övriga evenemang	5
Uteserveringar	6
Cirkus	8
Försäljning av julgranar	8
Mötestält, skyltvaror, ställ	8
Gatu- och ledningsarbeten	8
Valaffischering	8
Övriga upplåtelser	9
Avgift för att använda offentlig plats	9
Förutsättningar för upplåtelse av mark	9
Följder om villkoren ej efterlevs	10
Kontakt med polis eller kommunen	10

Inledning

För att få använda offentliga platser till något annat än vad de är till för, krävs normalt **alltid** tillstånd av polismyndigheten, undantag endast för torgplatser. Kommunen yttrar sig över ansökningarna och har vetorätt, d v s polismyndigheten kan inte utfärda tillstånd om kommunen avstyrkt ansökan.

Ansökningsblankett finns på polisens webbplats. www.polisen.se

Kommunkontakt finns på 08-581 690 00 eller mer info på www.upplands-bro.se

Tillståndet är alltid skriftligt och söks nytt för varje år.

Vid polisens prövning tas särskild hänsyn till

- att gångtrafiken inte hindras.
- stör eller hindrar annan verksamhet
- förutsättningarna som krävs för arrangemanget (tex yta, el och vatten)

Det kan hända att kommunen under en begränsad tid behöver använda upplåtet område för annat ändamål, t ex gatu- och ledningsarbeten eller marknader. Skulle detta inträffa upphör tillståndshavarens rätt till markområdet under denna tid.

Alla skador på en offentlig plats ska åtgärdas av entreprenör som godkänts av tekniska avdelningen. Återställningen utförs på den sökandens bekostnad.

Markupplåtelse för uteserveringar medges från 15 april – 15 oktober. Tiderna är satta för att sopning av grus börjar den 15 april. Efter den 15 oktober finns risk för snö och kommunen måste snabbt kunna snöröja utan problem.

Bygglov eller ej

Dessa riktlinjer är en förutsättning för att du ska få ett tillstånd till din uteservering och är utformade så att bygglov ej krävs. Om det är en annan markägare än Upplands-Bro kommun måste dennes tillstånd dessutom inhämtas.

Är du osäker så ring kommunen och be att få bli kopplad till bygglovsavdelningen

Avvikelse från tillstånd accepteras ej. Rättelse skall ske omedelbart efter kommunens eller polisens påpekande. Sker ingen rättelse kan polisen återkalla tillståndet med omedelbar verkan.

Lagar och bestämmelser

Enligt 1 kap 2 § i ordningslagen avses med offentlig plats bl a gator, vägar, torg, parker och andra platser som i detaljplan redovisas som offentlig plats och som har upplåtits för sitt ändamål.

De lagar som vanligen berörs i frågor som rör offentliga platser är:

- **Ordningslagen** (SFS 1993:1617) Styr bland annat principerna för upplåtelser av offentliga platser.
- **Lagen om rätt för kommun att ta ut avgift för vissa upplåtelser av allmän plats** (SFS 1957:259) Ger kommun möjlighet att ta ut ersättning. Avgiften utgår med belopp som kan anses skäligt med hänsyn till ändamålet med upplåtelsen, nyttjarens fördel av denna, kommunens kostnader med anledning av upplåtelsen och övriga omständigheter. Grunder för beräkning av avgiften beslutas av kommunfullmäktige.
- **Konkurrenslagen** (SFS 1993:20) Syftar till att undanröja och motverka hinder för en effektiv konkurrens. Det är t ex inte tillåtet att i en lokal torghandelsstadga skriva in ett förbud mot försäljning av vissa varor i syfte att skydda den etablerade handeln mot konkurrens från torgförsäljarna.
- **Lagen om tillfällig försäljning** (SFS 1990:1183) Reglerar bland annat vilken typ av försäljning som är tillståndspliktig.
- **Väglagen** (1971:948) För allmänna vägar krävs inget polistillstånd för åtgärder som regleras i väglagen. Tillstånd för sådana åtgärder lämnas av väghållningsmyndigheten eller länsstyrelsen.

Att uppföra byggnad eller reklamanordning på offentlig plats kräver förutom polistillstånd även bygglov enligt 8 kap 1 och 3 § Plan- och Bygglagen.

Byggupplag, byggnadsställningar

Ansökningar om att använda offentlig plats för byggplatsställningar m m tillstyrks endast om sökanden kan visa att det är omöjligt att använda ytor inom fastigheten.

Framkomligheten för olika trafikantgrupper ska upprätthållas, t ex med hjälp av särskilda gångbanepassager. Den ianspråktaga ytans gränser ska märkas ut och vara tydliga även för synskadade. Svenska Kommunförbundets skrift "Utmärkt!" rekommenderas.

Offentlig plats ska skyddas noga mot miljöföroreningar såsom oljespill, färg, bruk eller annan nedsmutsning. Träd ska skyddas mot påkörning och ytor över rotsystemens utbredning får inte användas för upplag eller liknande.

Ingen mark upplåts för parkering av byggherrens bilar.

Byggskyltar

Alla byggskyltar är bygglovspliktiga. Tillstånd söks hos bygglovsavdelningen. Tillväxtkontorets Tekniska avdelningen kan i egenskap av väghållare ta bort skyltar som ställts ut inom vägområdet utan tillstånd.

Containrar

Ansökningar om att använda offentlig plats för containrar tillstyrks endast om sökanden kan visa att det är omöjligt att använda ytor inom fastigheten.

Containerns placering överenskommes i samråd med tekniska avdelningen.

Ägaren eller nyttjanderättshavaren till en container och andra anordningar, som ska ställas upp på en offentlig plats, måste tydligt märka containern med ägarens eller nyttjanderättshavarens namn, adress och telefonnummer.

För undvikande av skadegörelse får containern ej stå närmare husvägg än 5 m om det finns fönster eller huset är bebott. Tillstånd ska sökas för varje uppställning. Brandmyndigheten ska yttra sig om det är tvunget att ställa container närmare än föreskrivet antal meter.

Insamlingscontainrar tillåts generellt inte på offentlig plats utom i anslutning till centrala återvinningsstationer.

Reklam

Skyltar som ställts ut inom vägområdet utan tillstånd kan tekniska avdelningen i egenskap av väghållare ta bort. Undantag prövas av tekniska avdelningen.

Affisivering

Affischer, annonser eller liknande anslag får inte utan tillstånd av polismyndigheten sättas upp på sådana husväggar, staket, kabelskåp, stolpar eller liknande som vetter mot offentlig plats. Tillstånd behövs inte för att sätta upp anslag på tavlor eller andra liknande anordningar som är avsedda för detta ändamål. Inte heller krävs tillstånd för näringsidkare att sätta upp annonser och andra tillkännagivanden som avser näringsidkarens rörelse på byggnad där rörelsen finns.

Cirkusaffisivering

Tillstånd till affisivering tillstyrks för en period av en vecka före evenemang och ska tas bort senast måndag efter evenemang varvid platsen ska återställas i ursprungligt skick. Om så ej sker kommer det att återställas av tekniska

avdelningen på sökandens bekostnad.

Otillåtna skyltar borttages av tekniska avdelningen på sökandens bekostnad.

Storleken på affisch får inte överstiga 1,5 m längd och 1,5 m höjd.

Affischtavlorna ska vara förankrade så att de inte blåser omkull och ska under tiden de sitter uppe kontrolleras så att de är i ordentligt skick.

Banderoller

Banderollsuppsättning medges ej. Otillåtna banderoller borttages av tekniska avdelningen på skyltägarens bekostnad.

Torghandel

Inom Upplands-Bro kommun finns markerade torgplatser.

Bro Centrum = 3 platser vid teaterplatsen

Kungsängens Centrum = 6 platser mitt på torget

Tibble torg = 2 platser vid väggen mot konsum

Generella regler för Torgen

1. Tider för försäljning

Kl 08.00 - 18.00 vardagar

Kl 08.00 - 16.00 lördagar, påskafton, pingstafton, midsommarafton, nyårsafton

Ingen försäljning får ske på söndagar

2. Fordon till och från torg

Fordon får ej uppställas på försäljningsområdet

Transporter av material får ske mellan

Kl 07.00 - 09.00 (alla dagar)

Kl 17.00 - 19.00 (mån - fre)

Kl 15.00 - 17.00 (lör - sön)

3. Ljudnivåer

Högtalare som används ska ställas in så att närboende inte störs av för hög ljudnivå. Verksamheten i övrigt får inte orsaka de närboende sanitära olägenheter.

Eventuella markskador som kan uppkomma i samband med aktiviteten ska

iordningställas och bekostas av sökande.

4. Elanvändning

Möjlighet till el/elstolpe finns vid Kungsängens torg, men inte vid Tibble torg.

I Bro C finns el vid motorvärmastolparna.

Marknader och större evenemang

Vid större evenemang av allmänt intresse. Ta kontakt med tekniska avdelningen.

Välgörenhet - allmännyttiga arrangemang

Tillstånd lämnas för högst 4 timmar per gång och ett mindre bord får uppställas.

Dessa återkommande typer av arrangemang på allmän plats kan vara lotteriförsäljning, politiska möten, brödförsäljning av skolklasser och de skall ej jämföras med torghandel. Denna typ av arrangemang bör ges tillstånd endast under förutsättning att det inte stör eller hindrar annan verksamhet på platsen.

Valstugor

Stugorna får sättas upp 5 veckor innan valdagen och skall vara avlägsnade 1 vecka efter valet. Stugorna skall vara av mindre karaktär som en enkel liten stuga, annars kan ett bygglov krävas. Fråga bygglovsavdelningen vid osäkerhet.

Säsongsbetonade verksamheter

För att använda offentlig plats för försäljning krävs polismyndighetens tillstånd enligt ordningslagen 3 kap 1 §. Tillstånd krävs inte om platsen bara används tillfälligt, i obetydlig omfattning och utan att inkräkta på någon annans tillstånd. Två timmar är i regel gränsen för vad som betraktas som tillfälligt. Dock kan det inte betraktas som tillfälligt om platsen används i några timmar, och verksamheten återupptas efter ett kort uppehåll.

Försäljningsvagnar

- Nyttjaren kan krävas på giltigt bygglov
- Nyttjaren skall ha giltigt livsmedelsregistrering från sin hemkommun
- Upplåtelsen varar på max ett år i taget

Uteserveringar

Uteserveringar medges från 15 april – 15 oktober. Tiderna är satta för att sopning av grus börjar den 15 april. Efter den 15 oktober finns risk för snö och kommunen måste skyndsamt kunna snöröja utan problem.

Uteservering skall ligga i direkt anslutning till restaurang/café och skall vara inhägnad med staket, reph llare eller liknande. Inhägnaden skall vara stabil och vara beskaffad så att en synskadad lätt kan känna avgränsningar med sin käpp.

Entrén till uteservering skall vara så pass bred att en rullstol kan passera. Förankring av staket f r ej ske genom borrh ng i betongplattor.

Placering

En uteservering ska som regel anslutas direkt till fasaden och f r vara lika lång som restaurangen, om det inte är olämpligt ur trafik- eller framkomlighetssynpunkt. Om längden på restaurangens fasad inte räcker till så kan uteserveringen göras större. Då krävs det dock att du har tillstånd från berörda fastighetsägare och butiksägare. En uteservering får aldrig ligga framför någon annans entré.

Uteserveringen f r inte sticka ut på en trottoar eller gångstråk så de hindrar eller försvårar framkomligheten för förbipasserande eller utryckningsfordon. Vid osäkerhet kring längder och vad som menas med hindrar så tag kontakt med tekniska avdelningen.

Utformning

Uteserveringarna  r en del av torgmilj n och b r därför placeras direkt på betongen eller asfalten. Om särskilda skäl finns, till exempel om ytan lutar, har skarvar eller att det  r skador i ytan, så görs undantag i form av byggda anordningar. Golv som byggs eller sätts upp f r ej vara som upphöjda däck (20 cm ovanför markytan). Brunnslock som är byggda under uteserveringsgolvet ska vara tillgängliga och kunna öppnas om det snabbt behövs.

Serveringen ska vara tillgänglig för alla och därför alltid ha en anordnad plats för rullstol.

Utrymmet där r kning  r tillåten b r begränsas för att ge plats åt icke rökare. Staketet ska vara så enkla som möjligt och f r inte förses med reklam. Staketet ska vara genomskinliga, men ligger de mot tex buskage kan de undantas genomskinlighetsprincipen.

Bygglovsfria uteserveringar

- Väggar och tak som används för avgränsningar f r ej vara fasta anordningar
- Staket eller avgränsare som  r mot förbipasserande gångstråk och ej täcks av buskage f r vara högst 120 cm och ska vara av modellen genomsiktliga.
- Golvet f r max vara 20 cm högt.

Utemöbler

Möblerna ska passa in i centrummiljön, både i färg och i material. Möblerna ska ha möjlighet att besöka uteserveringen. Vita möbler bör undvikas då de kan ställa till problem för synskadade.

Grönska

Växter ska väljas så de passar in i centrummiljön och de ska placeras så att de inte hindrar gående och övriga trafikanter att passera uteserveringen.

Parasoller och markiser

Parasollerna och markiser får inte gå utanför ytan för uteserveringen. Markiser får inte bäras upp av stödväggar eller ha ”stödben”, de får enbart fästas längs fasaden, annars kan det behövas bygglov. Kontakta bygglovsavdelningen för frågor kring stora tält.

Gasolbrännare

För att använda gasolbrännare krävs tillstånd från räddningstjänsten. Kontakta Attunda brandförsvaret så får du information om vad som gäller. <http://www.brandkaren-attunda.se/>

Skötsel och drift

Uteserveringen och närområdet ska hållas rent och snyggt, vilket innebär daglig städning. Närområdet är angränsande ytor som ordinarie renhållning inte kommer åt. Det är inte tillåtet att sopa ut fimpar och annat skräp utanför serveringen. Allt eget skräp ska tas omhand. När tillståndstiden har gått ut ska uteserveringens samtliga delar vara bortplockade och platsen städad.

Ansökan om tillstånd

För att få använda allmän plats krävs tillstånd av polismyndigheten. Detta kan ges under förutsättning att Upplands-Bro kommun medger markupplåtelse och att kommunens riktlinjer följs. Markupplåtelse för uteserveringar ges för en säsong i taget. Ansökningsavgiften ska vara betald när ansökan lämnas in.

Blankett från polisen

<http://polisen.se/Service/Tillstand/Anvandande-av-offentlig-plats/>

Blankett hos Upplands-Bro kommun

<http://www.upplands-bro.se/gata-och-park/torg-och-centrum.html>

De här handlingarna ska du skicka med när du ansöker:

- måttsatt plan
- placering av uteserveringen i förhållande till fasaden
- beskrivning av möbler, staket, parasoller, markiser och dylikt.

Påföljder Du ska följa det tillstånd du fått tillstyrkt. Avvikelse accepteras inte och rättelse ska ske omedelbart efter kommunen eller polisens påpekande. Sker ingen rättelse kan polisen återkalla tillståndet med omedelbar verkan.

Serveringstillstånd

Serveringstillstånd för alkoholhaltiga drycker regleras i Alkohollagen (SFS 210:1622). I samma lag finns också regler för serveringens bedrivande, tillsyn och ansvar. Exempelvis anges att ett serveringstillstånd ska avse visst avgränsat utrymme och att uteserveringen ska finnas i anslutning till serveringsstället.

Kommunen kan besluta om kortare serveringstid på en uteservering än inomhus. I regel har alla som har någon form av uteservering i kommunen uteserveringstid till 22.00.

Cirkus, tivoli mm

Råby idrottsplats anses vara lämpliga för cirkus, tivoli mm.

Försäljning av julgranar

Alla ärenden om markupplåtelse för julgransförsäljning prövas vid ett tillfälle under hösten varje år. Föregående års försäljare kan ges förtur, såvida kommunens villkor för upplåtelsen har följts.

Mötestält, skyltvaror, tidningsställ

Upplåtelse av skyltvaror ges för yta av högst 1 x 3 meter. Ytan ska vara inhägnad med räcken, staket, rephållare eller liknande. Inhägnaden skall vara stabil och vara beskaffad så att en synskadad kan känna avgränsningen med sin käpp.

Gatu- och ledningsarbeten m m

Tillstånd söks hos tekniska avdelningen

Den som är ansvarig för upptagande av grus, jord eller sand, tippning av fyllnadsmassor, schaktning, grävning eller annat liknande arbete ska se till att det sker på ett sådant sätt att allmänheten utsätts för minsta möjliga olägenhet.

Valaffischering

Tillstånd till uppställning av valstugor samt valaffischering tillstyrks normalt för en period av fem veckor före valdagen och ska tas bort senast en vecka efter valdagen. Valaffischer i detta sammanhang inkluderar alla typer av valpropaganda.

Affischtavlorna ska vara förankrade så att de inte blåser omkull och ska under tiden de sitter uppe kontrolleras så att de är i ordentligt skick. Om valaffischerna inte plockas ner i tid kommer tekniska avdelningen att plocka ner dem på sökandens bekostnad.

Storleken på valaffisch bör inte överstiga ca 3 m längd och ca 1 m höjd. Affischer uppsatta på permanenta reklampelare eller affischtavlor är undantagna från dessa måttkrav.

Övriga upplåtelser

Efter överenskommelse vid varje tillfälle med tekniska avdelningen.

Uppställning av trådburar och förvaring av tomemballage utanför butik avstyrks generellt.

Avgift för att använda offentlig plats

För användning av offentlig plats och område som kommunen jämställt med sådan plats har kommunen rätt att ta ut en avgift enligt de grunder som kommunfullmäktige har beslutat. Normalt utgår alla avgifter från ändamålet med upplåtelsen, nyttjarens fördel av den, kommunens kostnader med anledning av upplåtelsen och övriga omständigheter.

Förutsättningar för upplåtelse av mark

Bristande efterlevnad av villkor i tillstånd kan medföra att kommunen avstyrker en ny ansökan om tillstånd.

Jordabalkens bestämmelser om besittningsskydd gäller inte för upplåtelser av offentlig plats enligt ordningslagen. Det innebär att tillståndshavare inte är berättigad till ersättning om tillstånd återkallas, eller om förlängt eller förnyat tillstånd inte beviljas. Inte heller är kommunen skyldig att anvisa någon annan plats för verksamheten.

Verksamhet som påverkas av trafiksanering m m berättigar inte tillståndshavare till ersättning från kommunen.

Tillståndshavare får själv stå för alla kostnader vid en eventuell flyttning av verksamheten.

Om verksamheten återupptas på en annan plats krävs ett nytt tillstånd.

Tillståndshavare ansvarar för all skada som kan drabba tredje man till följd av bristande full-göranden av åligganden.

Kommunen påtar sig inte några som helst kostnader på grund av upplåtelsen.

Tillståndshavare får inte ta utrymme under markytan i anspråk för att anlägga betongfundament eller liknande eller på annat sätt göra ingrepp i markytan utan att dessförinnan ha inhämtat särskilt medgivande från tekniska avdelningen.

Brandförsvaret ska kunna ta sig fram till bostäder och offentliga byggnader året runt med livräddande fordon, såsom stegbilen.

Följder om villkoren inte efterlevs eller giltigt tillstånd saknas

Om villkoren inte följs kommer kommunen sannolikt att avstyrka en ny ansökan om tillstånd, vilket innebär att polismyndigheten därför kommer att avslå ansökan. Polismyndigheten har möjlighet att återkalla tillstånd, utfärda föreläggande eller egendom i beslag.

Kontaktinformation

Polisstationen i Upplands-Bro
Tfn 114 14
Kyrkvägen 2
196 30 Kungsängen
www.polisen.se

Upplands-Bro kommun
Kundcenter 08-581 690 00
Furuhällsplan 1
196 81 Kungsängen
www.upplands-bro.se